

odborný časopis

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

cena: 69 Kč / 3 €

Prevence
duševních
poruch a jejich
rehabilitace

Týden
sociálních
služeb vyvrcholil
XIII. kongresem
poskytovatelů
sociálních služeb

Věda

Technologie v sociálních službách

Seznamte se s asistivními technologiemi

Právní poradna

Institut dříve vysloveného přání

Na dotaz odpovídá JUDr. Vladimír Hort, právník APSS ČR

Dotaz:

Jak má postupovat pečovatelka v případě, že její klient/klientka potřebuje první pomoc, ale zároveň má písemně stanovené přání, že si nepřeje resuscitovat?

Odpověď:

Český právní řád zná „institut dříve vysloveného přání“, kdy člověk může předem uvést, jak chce, aby s ním bylo nakládáno, když nebude schopen o sobě rozhodovat sám. Předpokládá se ale, že by se měl rozhodnout na základě kvalitních informací a po poradě s lékařem, který se o něj stará a kterému důvěřuje.

Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v § 36 upravuje podmínky uplatnění tzv. „institutu dříve vysloveného přání“. Vzetí na zřetel takového přání upravuje rovněž § 98 občanského zákoníku.

► Občanský zákoník (§ 98)

(1) Nemůže-li člověk udělit souhlas pro neschopnost projevit vůli, být jen přechodnou, a nemá-li zákonného zástupce, vyžaduje se souhlas přítomného manžela, rodiče nebo jiné osoby blízké. Není-li přítomna žádná z těchto osob, vyžaduje se souhlas manžela, a není-li, souhlas rodiče, popřípadě jiné osoby blízké, *pokud je lze bez obtíží zjistit a zastihnout a pokud je zřejmé, že nehrozí nebezpečí z prodlení*. Není-li možné získat souhlas žádným z výše uvedených způsobů, může souhlas udělit jiná přítomná osoba, která o dotčenou osobu osvědčí mimořádný zájem.

(2) Při zákroku i při udělení souhlasu se vezme zřetel na *dříve vyslovená známá přání* člověka, do jehož integrity má být zasazeno.

► Zákon o zdravotních službách (§ 36) Dříve vyslovené přání

(1) Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento

souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit (dále jen „dříve vyslovené přání“).

(2) Poskytovatel bude brát zřetel na dříve vyslovené přání pacienta, má-li ho k dispozici, a to za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje, a *pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas*. Bude respektováno jen takové dříve vyslovené přání, které bylo učiněno na základě písemného poučení pacienta o důsledcích jeho rozhodnutí, a to lékařem v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je pacient registrován, nebo jiným ošetřujícím lékařem v oboru zdravotní péče, s níž dříve vyslovené přání souvisí.

(3) Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení podle odst. 2.

(4) Pacient může učinit dříve vyslovené přání též při přijetí do péče poskytovatelem nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to pro poskytování zdravotních služeb zajišťovaných tímto poskytovatelem. Takto vyslovené přání se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi; záznam podepíše pacient, zdravotnický pracovník a svědek; v tomto případě se nepostupuje podle odst. 3.

(6) Dříve vyslovené přání nelze uplatnit, jde-li o nezletilé pacienty nebo pacienty s omezenou svéprávností.

Tedy: Existuje-li písemná forma dříve vysloveného přání, respektující všechny zákonné požadavky (viz shora), pečovatelka má o této skutečnosti spolehlivou informaci, klient se nachází ve stavu, ve kterém není schopen komunikace, pak podle mého názoru jsou splněny požadavky ustanovení § 98 odst. 1 občanského zákoníku (není přítomna některá z vyjmenovaných osob blízkých), pak pečovatelka smí respektovat dříve vyslovené (a v písemně relevantně vyjádřené podobě) přání klienta, aby nebyl v takovýchto situacích resuscitován, tj. aby mu nebyla poskytována ani první pomoc.

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá

PhDr. Karolína Maloňová, Ph.D.,

certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLICHA, s. r. o.

Dotaz:

Vážená paní doktorko, pracuji jako asistentka pedagoga ve speciální škole. Jsem detašovaným pracovníkem školy v budově domova pro děti s kombinovaným postižením, který je součástí sociálních služeb. Máme dobře vybavenou snoezelen místnost. Jsem absolventkou vašeho kurzu bazální stimulace, kde jste nás učila polohování a také polohování ve snoezelen místnosti. Chtěla jsem se zeptat, zda mohu k polohování do hnízda použít i zátěžovou deku, kterou máme a jednomu žákovi s hyperaktivitou velmi vyhovuje. Chtěla bych ho polohovat do hnízda.

Anonym

Odpověď:

Zátěžovou deku můžete velmi vhodně kombinovat s polohováním do hnízda. Klienta napolohujete do hnízda do vhodné pozice (na záda, bok nebo polobok), ohraničíte jeho tělo srolovanými dekami, popř. jinými polohovacími pomůckami, a přikryjete zátěžovou dekou. Můžete kombinovat i s polohovacím vakem. Dítě dáte na polohovací vak, ohraničíte hranice jeho těla do hnízda a přikryjete zátěžovou dekou. Další možná kombinace je mumie (pokud ji dítě toleruje) ohraničená hnízdem. Na závěr přikryjete dítě zátěžovou dekou. Můžete vyzkoušet všechny varianty, abyste zjistila, která dítěti nejvíce vyhovuje.